

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita B. Francisci Salesii, Episcopi Et Principis Gebennensivm Meritissimi

Maupas du Tour, Henri Chauchon de

Coloniæ Ubiorum, 1663

Cap. III. Anecii in morbum incidit: ibidem ministrare constituit lue infectis:
Tononum reversus, denuo cum hæreticis dimicat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42882

Anecii in morbum incidit : ibidem ministrare constituit læ infectis : Tononum reuersus , denuo cum hæreticis dimicat.

SI mors nemini parcat, ne iis quidem qui videbantur fortunatiores esse aliis, de morbis quoque dici potest, eorum vim sæpenumero in Sanctos, inque amicos Dei grassari violentius, quam in vulgus mortalium. Anecium petierat Vir Deus ad negotia quædam expedienda in gratiam Anruatium : eò dignior videbatur, qui uteretur firmiori valetudine : & tamen in gravem morbum illo in oppido incidit, incredibili dolore Illustrissimi Episcopi juxta, & Tononensium, quibus, si quid Francisco humanitùs accidisset, non videbatur posse tunc temporis accidere jactura gravior. Sed Dominus Deus, qui ejus operâ ad gloriam suam diutius uti volebat, brevì pristinam ipsi sanitate restituit: eâ ipse ut bene apteque uteretur, constituit impendere se totum juvandis iis, quos ibidem pestis tunc sæviens afflaverat. Ergo cum Sacerdotem quendam ex venerabili Patrum Capuccinorum Ordine Tononum misisset volentem lubentemque, qui Tononensibus Catholicis suo loco vicariam operam impenderet, nondum constituto Parocho; ipse ad illustre opus se comparat. Sed eum tunc quidem fefellit opinio : Dominus Deus incensa illa voluntate contentus, mentem iam Gebennensi Episcopo injecit, ut Franciscum ultra progredi vetaret: non enim ferre tempus, ut

viram

vitā tunc tam præfenti discrimini offerret, reservā-
 dam ad majorem utilitatem Ecclesiæ. Ita sibi tem-
 peravit servus Dei: nec ultra progressus, ubi pri-
 mum negotia cum eodem Præsule confecerat,
 ob quæ susceperat iter illud; accepta ab illo bene-
 dictione, eò unde profectus erat, reversus est, o-
 peram suam aliis in rebus occupaturus. Et Domi-
 no Deo cuncta suaviter disponente, ne otiosus ze-
 lus ille vel ad p̄breve tempus remaneret, ubi pri-
 mum redierat, Tribunum legionis Antuatium
 convertit ad rectam fidem: mox, successus secu-
 tus longè admirabilior. Nam cum jam pridem
 plurimum laborasset in femina (expressum no-
 men non invenio) itidem ad sanctam Ecclesiam
 reducendā, & ad eam diem incassum; ipsa ultro
 ad Virum Dei, polliceturque, siquidem filio-
 lum sibi primogenitum restitueret, quem mors re-
 cens ademerat, facturam quod tantoperè concu-
 pisceret, & Catholicam futuram. Hic Vir Dei cum
 aliquantum hæssisset animo, confisus tamen Deo,
 cujus in manu nõsset claves esse vitæ & mortis;
 quique sic cuncta disponat, ut electis omnia coo-
 perentur in bonum; precarus ab eodem summo
 Rectore rerum omnium, uti omnipotentia suæ
 thesaurum hîc aperire non dedignaretur, conditi-
 onem accepit: dein, cum orâsset satis diu, ardore
 eo quo servos Dei in re tam ardua tamque anci-
 piti facere solitos accepimus; filiolum vivum ac
 spirantem matri reddidit: acceptum pia parens
 baptizari curat continuo: ipsa, unâ cum tota fami-
 lia hæresim ejurat: illius exemplam secuti subinde
 complures è finitimis, ad quos rei fama brevî, ut
 fit.

fit, longè latèque dissipata pervenerat: tutissimum
 esse rati fidei institutum amplecti illius, quæ à Viri-
 tam Dei amico traderetur, & quam idem vitæ mo-
 rûmque sanctimoniâ assereret, orationis efficaci-
 tate stabiliret, miraculis confirmaret. Ipse, ut nulli
 in re deesset filiis in Christo suis, instaurat oratio-
 nem horarum quadraginta, unde tam vberes fru-
 ctus collegerat, cum primùm celebrata est. Inter-
 fuit, ut antè, Illustrissimus Episcopus, & sacrosan-
 ctum Christi corpus adorandum publicè propo-
 suit denuo. Et incredibilem animo voluptatem o-
 pit ex concursu populorum, supplicum ritu con-
 venientium undique; maxime cum eodem tem-
 pore complures ad Ecclesiæ gremium se se reco-
 perint. Omnium pietatem accendit Ecclesiæ
 noster, cum aliis aliquot delectis, sic partitus vice-
 ut interdum idem, noctuque, alternis ad conciones
 diceret. id provisum idcirco; quòd occultis quæ-
 dam adhuc Catholicæ fidei candidati cum inter-
 diu peroranti auscultare non auderent, ne quæ-
 inde turbarum existeret, noctu intererant de la-
 periori loco dicenti, commodius, nec fructum
 nori: siquidem nox illuminatio eorum in delictis
 Domino Deo tam rutilum jubar eorum objicere
 te mentibus, ut luce meridiana clarius viderint Ec-
 clesiam & aspectabilem eandem esse, & ab erro-
 di periculo immunem; quæ quidem capita duobus
 controversiam tunc potissimum vocarant hæreses
 ei Ministri: largâ utique Domini benedictionem
 nam ad septingentos per eos dies in gratiam cum
 Deo cumque Ecclesia redierunt.

Porro non tantum indigenas, seu rudes in fide, seu hæreticos servi Dei caritas complexa est, sed etiam se ad externos extendit. Eo tempore illac ductabat copias Comes Marrinenquus: milites orthodoxi illi quidem, verum, ut ferè ubique, vitæ licentioris. Hi cum de sacro suggestu verba facientem audissent aliquoties, ita commoti sunt, ut constituerint ex infelici illo statu recipere se se ad frugem, atque ad officium: & eam in rem plerique apud Franciscum generalem homologesim hoxarum vitæ totius instituerunt. hinc tanta mentis mutatio consecuta, ut à solutâ vitâ illâ propè ad severam Religiosorum virorum disciplinam transfererint: adeò in ipsis deinde nihil nisi castigatum & piium; ut diceret, lectum fuisse singularem quendam in modum, fidelem famulum ab optimo Domino, cui legis suæ præcepta crederet, quò mortales ipse deinde ad ea piè & religiosè usurpanda institueret.

Tanta autem ejus erat lenitas, ut in neminem merore tristitiæve dejectû incurreret, quem non continuo singulari quadam humanitatis significatione solaretur. Militem quidem recens conversum suæ operâ ab hæresi, cum fortè obvium habuisset, tam graviter perturbatum animo idcirco; quòd imprudens ad communionem corporis Christi accessisset non jejunus; ut de veniâ à Domino Deo consequendâ, etiam per pœnitentiâ, penè desperaret; Quid, inquit Pastor misericors, "têne laret Deum esse infinitè misericordem? an " non illud didicisti, vel lacrymulam ex corde " contrito defluentem, arma illi extorquere de "

130 VITÆ B. FRANCISCI SALESII
„ manibus, suavissimamque illam majestatem
„ propitiare ingemiscenti peccatori? Cur peccatori
„ leviori addas gravius? Illud, quicquid est, factum
„ est à te per imprudentiam, non deliberatè
„ sanè; bono animo esto; ac pœnitentiæ nomine
„ recita semel Orationem Dominicam. Cuiusmodi
„ miraretur pœnitens, causareturque, non
„ eò levem noxam esse, ut tam levi peccato
„ elueretur; Abi sanè, inquit benignissimus Confes-
„ sarius: quod tibi à me pœnitentiæ nomine
„ imperatur, perage, ac de cetero morem gerens
„ simul illud accipito, plus apud nos esse, patitur
„ Confessario, quàm corpus afflictere spontè
„ ciliciò perpetuò, aut quibuscunque aliis asper-
„ tatibus: est enim ferè nostrorum apud Dominum
„ Deum meritorum mensura, vis illa, quæ contumaciter
„ appetitiones, propensionésq; frangimus
„ quicunq; propriæ voluntatis motus sequitur,
„ divinam gratiam, atq; adeò divinam beneficia
„ tiam inhibet.

CAPIT IV.

*Cardinalem Medicum salutat: reducit
sanctam fidem plurimos: Crucem Tomoni
coram Duce Sabaudia erigit.*

NONEO in uno angulo terrarum Dominus Deus
qui Sanctos suos honestare solet in laboribus
contineri voluit famam servi sui: quare sic
disposuit, ut longè lateque tanquam fluvius benedi-
dictionis manaret illius existimatio. Ad id com-
lit plurimum, adventus eas in oras Cardinalis